

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Άρχισαν οι εκδηλώσεις του Δήμου στη μνήμη του Νίκου Μαμαγκάκη

- Εντυπώσισε το Μουσικό Σχολείο

12/05/2015 της Εύας Λαδιά

Με την παρουσίαση εντύπου, για τον μεγάλο δημιουργό, ξεκίνησαν το π. Σάββατο οι εκδηλώσεις για το έτος «Μαμαγκάκη». Την ευθύνη διοργάνωσης είχαν ο Δήμος Ρεθύμνου και το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Στον χαιρετισμό του ο δήμαρχος κ. Γιώργος Μαρινάκης, στάθηκε επί της ουσίας στο πνεύμα της εκδήλωσης και στην απόφαση της δημοτικής αρχής να καθιερωθεί το 2015 έτος Νίκου Μαμαγκάκη. Και τόνισε τη διάθεση του ίδιου και των συνεργατών του, για ανταπόδοση σεβασμού και αναγνώρισης σε κάθε συμπολίτη που βοήθησε στην προβολή και ανάδειξη του Ρεθύμνου μέσα από τη δράση του. Αποφεύγοντας κοινοτυπίες και φράσεις επαναλαμβανόμενες ο κ. Μαρινάκης έδωσε με τη μεστή προσλαλιά του τα σωστά πλαίσια που ένας Δήμος αναδεικνύει τους δημιουργούς, όσα προβλήματα από την οικονομική κρίση κι αν αντιμετωπίζει. Και εξέφρασε την ικανοποίησή του, που οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν από έναν σημαντικό εκπαιδευτικό φορέα, συγκαίροντας και όλους όσοι βοήθησαν στη διοργάνωση και στην προετοιμασία του εντύπου.

Όλα έτοιμα για την ονοματοθεσία

Αναφέρθηκε επίσης στη συνέχεια των εκδηλώσεων και πρόσθεσε ότι είναι όλα έτοιμα για τη διαδικασία ονοματοθεσίας δρόμου, ώστε ν' ακούγεται συχνότερα το όνομα του Νίκου Μαμαγκάκη, μέσα από αναφορά οδού, που θα φέρει το όνομά του.

Με τη σειρά της η κυρία Πέπη Μπριλιράκη-Μαμαλάκη, αντιπρόεδρος ΚΕΔΗΡ και αντιδήμαρχος Τουρισμού, αναφέρθηκε στην αφιέρωση του 2015 στη μνήμη του Νίκου Μαμαγκάκη. Όπως είπε χαρακτηριστικά, είχε γίνει πολλές φορές συζήτηση με το μεγάλο συνθέτη, κατά το παρελθόν, για κάποιες εκδηλώσεις, προς τιμή του, στο Ρέθυμνο, αλλά οι συγκυρίες δεν επέτρεψαν την ευόδωσή τους. Ο Δήμος προχώρησε μετά θάνατον, στην αφιέρωση του 2015 στη μνήμη του Νίκου Μαμαγκάκη. Ήδη έγιναν αναφορές στα σχολεία γι' αυτόν, την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης και συνεχίζονται οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες, που τον αφορούν, με κορυφαία το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ που κι αυτό είναι αφιερωμένο στη μνήμη του μεγάλου δημιουργού.

Χαιρέτισαν επίσης την εκδήλωση η απερχόμενη διευθύντρια του Πειραματικού και ο υποδιευθυντής κ. Ηλίας Λουλούδης, ο οποίος προς τιμήν του αναφέρθηκε σε ένα μεγάλο ταλέντο την μαθήτρια Παπαδάκη που φιλοτέχνησε το εξώφυλλο του εντύπου. Ιδιαίτερα εξήραν οι παρουσιάστρες και τη συμβολή του Στέλιου Καλογεράκη που επιμελήθηκε την έκδοση.

Στη συνέχεια με τον άριστο, όπως πάντα, συντονισμό της προέδρου του Συνδέσμου Φιλολόγων κυρίας Ειρήνης Βογιατζή, πήρε το λόγο, εκ μέρους της οικογένειας, ο ανεισιόχος του τιμωμένου καλλιτέχνη κ. Ευάγγελος Μαμαγκάκης, διευθυντής ΟΑΚ, που μετά από τις ευχαριστίες στο Δήμο και στους άλλους φορείς, για τα τιμητικά αφιερώματα στη μνήμη του θείου του, συγκίνησε το ακροατήριο αναφερόμενος στη ζωή και στο έργο του. Είπε μεταξύ άλλων και τα εξής:

Μια γεμάτη ζωή

«Στην αυλαία των εκδηλώσεων για το έτος Ν. Μαμαγκάκη, θα ήθελα εκ μέρους της οικογένειας του Ν. Μαμαγκάκη να δώσω συγχαρητήρια στον Δήμο Ρεθύμνης για την πρωτοβουλία του να τιμήσει την μνήμη του με δράσεις και εκδηλώσεις. Ειδικότερα στους συντελεστές της σημερινής εκδήλωσης, που είναι από το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο του Πανεπιστημίου Κρήτης, με την ευκαιρία της παρουσίασης της έκδοσης «Νίκος Μαμαγκάκης. Τιμή στον Ρεθύμνιο δημιουργό».

Κυρίες και Κύριοι

Θα μου επιτρέψετε να καταθέσω περιστατικά και λεπτομέρειες από τη «γεμάτη» ζωή του, που αναπόφευκτα μου ήρθαν στο νου όταν μου ζητήθηκε να πω δύο λόγια, προκειμένου να γνωρίσετε καλύτερα τον άνθρωπο που σήμερα τιμούμε.

Η οικογένειά του τα έβγαζε πέρα με μεγάλες δυσκολίες. Ο πατέρας του Βαγγέλης καταγόταν από τα Φραντζεσκιανά Μετόχια και η μητέρα του Αφροδίτη το γένος Μπεμπή από τον Πρινέ Ρεθύμνου. Ο πατέρας του ήταν αδελφός της Χρυσούλας Μαμαγκάκη, μητέρας του θρυλικού λυράρη Ανδρέα Ροδινού. Ο πατέρας του Νίκου Μαμαγκάκη και ο πατέρας του Ανδρέα Ροδινού ήταν συντέταιροι και οι δύο ήταν φουρνάρηδες, είχαν τον φούρνο τους στην Αρκαδίου κοντά στο παλιό λιμάνι. Ο πατέρας του Νίκου έπαιζε μπουλγαρί και η μητέρα του Αφροδίτη ζωγράφιζε και έγραφε ποιήματα. Να ευθύνεται όλη αυτή η καταβολή για το τι θα ακολουθούσε... μάλλον. Το σπίτι που γεννήθηκε το 1929 ήταν στην οδό Μ. Βερνάδου 55 και λίγο πριν τον πόλεμο του 1940 η οικογένειά του μετακόμισε στο Μακρύ Στενό στην οδό Νικηφόρου Φωκά 54. Το σπίτι βομβαρδίστηκε, και κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής έμεναν στον Εβλιγιά, στο «αμπέλι» όπως το έλεγαν, που είναι στην οδό Μαρκελλού, όπου σήμερα βρίσκεται το Κέντρο Κοινωνικής Μέριμνας του Δήμου Ρεθύμνης.

Εντεκάχρονος ήταν στην μπάντα του Δήμου. Με διάφορα αυτοσχέδια όργανα και αργότερα με την πρώτη του κιθάρα έκανε τα πρώτα του μουσικά βήματα. Έφυγε για την Αθήνα το 1947, φιλοξενούμενος σε συγγενικά του πρόσωπα, δουλεύοντας σε διάφορες δουλειές, για να μπορέσει να ζήσει, αφού η οικογένειά του αντιμετώπιζε μεγάλα οικονομικά προβλήματα και όχι μόνο... Ο αδελφός του και πατέρας μου Βαγγέλης-Θεοδόσιος (μεγαλύτερος κατά 4 χρόνια), συλλαμβάνεται και εξορίζεται στην Μακρόνησο, καθώς στον Εμφύλιο ήταν στρατευμένος στις τάξεις του ΕΑΜ. Κατάφερε να αποδράσει, αλλά τον συνέλαβαν στην Αθήνα, μετά από μία εβδομάδα και τον πήγαν πάλι στην Μακρόνησο καταδικάζοντάς τον σε θάνατο. Απόφαση όμως που δεν εκτελέστηκε, αφού αλλάζοντας η πολιτική ηγεσία της Ελλάδας του έδωσε χάρη (σε αυτό συνέτέλεσε σε μεγάλο βαθμό και η καλή γνώση που είχε στο ακορντεόν). Αλλά αυτή είναι μια άλλη ιστορία...»

Στο Ρέθυμνο που τον πλήγωνα

«Κάτω λοιπόν υπό αυτές τις συνθήκες, που δεν ήταν μόνο οι οικονομικές δυσκολίες που είχε, ξαναγυρίζει στο Ρέθυμνο το 1953. Είναι το Ρέθυμνο που τον πλήγωνε.... Ο αδελφός του κυνηγημένος... Ο φούρνος στην Γ. Τσαγρή 28, που ήθελε διακαώς ο πατέρας του να τον βάλει και δεν του ταίριαζε.

Βρίσκει πάλι τον μουσικό του δρόμο στο Ωδείο Ρεθύμνου και την Φιλαρμονική της πόλης.

Για λίγο όμως, αφού τυχαία έπεσε στα χέρια του μία εφημερίδα που έγραφε τις ημερομηνίες των εξετάσεων των υποτροφιών του ΙΚΥ. Ανεβαίνει γρήγορα Αθήνα και δίνει εξετάσεις. Κερδίζει την υποτροφία, αυτή που την είχαν πάρει ο Μίκης Θεοδωράκης και ο Αργύρης Κουνιάδης. Φεύγει το 1956 για Ελβετία και στην συνέχεια καταλήγει στο Μόναχο, στην Ακαδημία του Μονάχου. Δίνει εξετάσεις και παίρνει υποτροφία. Έτσι μένει στο Μόναχο 8 χρόνια. Γυρίζει το 1965 στην Ελλάδα.

Το 1966 επενδύει με μουσική την παράσταση του Εθνικού Θεάτρου, ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ του Παντελή Πρεβελάκη με την ευκαιρία των 100 χρόνων από το Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου, σε σκηνοθεσία Αλέξη Μινωτή με την Κατίνα Παξινού. Στις τρεις παραστάσεις που δόθηκαν στην σημερινή πλατεία Μικρασιατών (προαύλιο χώρο του Τούρκικου Σχολείου όπως λεγόταν τότε), την παρακολούθησαν συνολικά πάνω από 6.000 άτομα».

Τόπο στους νέους

Σε όλα αυτά τα χρόνια που ο Νίκος Μαμαγκάκης δημιουργούσε, έως τον θάνατό του, η προτεραιότητά του ήταν οι νέοι καλλιτέχνες. Πως θα βοηθήσει τα νέα παιδιά. Δεν τον ενδιέφερε η συνεργασία με κάποια φίρμα σε δίσκους βινυλίου, CD ή σε συναυλίες. Το σπίτι του ήταν πραγματικά μια σχολή-φυτώριο νέων καλλιτεχνών από όλη την Ελλάδα, που αργότερα και αυτοί τράβηξαν τον δικό τους προσωπικό δρόμο, έχοντας όμως στέρεες μουσικές βάσεις. Με τους μαθητές του είχε ιδιαίτερη σχέση, τον θεωρούσαν πατέρα, τον έλεγαν «κύριε Νίκο», με τον σεβασμό που απαιτείται προς τον δάσκαλο, αλλά και την προσέγγιση του με τις ατελείωτες συζητήσεις μαζί τους και τις συμβουλές που τους έδινε. Ελευθερία Αρβανιτάκη, Σαβίνα Γιαννάτου, Μελίνα Κανά, Νένα Βενετσάνου, Μιχάλης Τζουγανάκης, Γιάννης Χαρούλης, Ειρήνη Δερέμπη, Ναταλί Ρασούλη, Μαρίνα Δακανάλη, Τάσης Χριστογιαννόπουλος και τόσο άλλοι.

Συνεργασίες που νομίζω ότι τον σημάδεψαν ήταν αυτές με τον Γιάννη Ρίτσο, τον Νίκο Εγγονόπουλο, τον Γιώργο Ιωάννου, τον Ιάκωβο Καμπανέλλη.

Μελοποίησε ό,τι δεν τόλμησε άλλος δημιουργός

Μελοποίησε ό,τι δεν είχε τολμήσει ποτέ να μελοποιήσει κανείς. Μελοποίησε Όμηρο, Σαπφώ, Χορτάτζη, Κορνάρο, Παντζελιό, Σολωμό, Κάλβο, Μακρυγιάννη, Καβάφη, Βάρναλη, Καρυωτάκη, Πολυδούρη, Σεφέρη, Εμπειρίκο, Καζαντζάκη, Παπαδιαμάντη, Πρεβελάκη, Καλομενόπουλο κ.ά.

Οι Μουσικές Γιορτές του Δήμου Ανωγειών με τον τότε δήμαρχο κ. Γιώργο Κλάδο, ο Μουσικός Αύγουστος του Ηρακλείου με τον τότε δήμαρχο κ. Μανόλη Καρέλλη, η συναυλία τον Αύγουστο του 2003 με τα τραγούδια της Παλιάς Πόλης στην Φορτέτζα με τον τότε δήμαρχο Ρεθύμνου κ. Δημήτρη Αρχοντάκη και υπεύθυνο των εκδηλώσεων τον κ. Μάνο Τσάκωνα, ήταν οι εκδηλώσεις στις οποίες αναφερόταν με περηφάνια.

Μεγάλη ευχέρεια στη σύνθεση

Είχε την ευχέρεια να συνθέτει λαϊκά τραγούδια που έγιναν μεγάλες επιτυχίες, αλλά ταυτόχρονα να συνθέτει πάνω σε δύσκολες μουσικές φόρμες που λίγοι μπορούν να ακούσουν και να καταλάβουν.

Δεν θα ήθελα να κρίνω το μουσικό του έργο εγώ. Αυτό ας το κάνουν άλλοι ειδικότεροι από εμένα.

Σε μένα αυτό που μένει είναι οι συζητήσεις που είχα μαζί του, που πάντα είχαν κάτι να μου προσφέρουν και η πολύ καλή αδελφική και όχι μόνο σχέση που είχε με τον πατέρα μου (κάθε μέρα στις 1:00 το μεσημέρι είχαν υποχρεωτικά τηλεφωνική επικοινωνία).

Θα τελειώσω και θα συμφωνήσω απόλυτα με τα λόγια κάποιου θαυμαστή του, με το άκουσμα του θανάτου του τον Ιούλιο του 2013:

Όταν κάποιος «φεύγει» μικρή σημασία έχει η αποτίμηση του έργου του. Ναι, ο Νίκος Μαμαγκάκης ήταν ένας σπουδαίος συνθέτης. Σε αυτό θα συμφωνήσουμε όλοι. Για μένα, όμως, το σημαντικότερο όλων είναι ότι ο Νίκος Μαμαγκάκης, με την προσωπικότητα και την πορεία του, κατάφερε να δημιουργήσει μία συγκινητική αφήγηση, παραμένοντας νέος μέχρι το τέλος.

Τάφηκε στο Ρέθυμνο όπως είχε ζητήσει ο ίδιος, αν και ο Δήμος Αθηναίων εκδήλωσε την επιθυμία να ταφεί στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Η τελευταία επιθυμία του ήταν να ταφεί στον λόφο του Εβλιγιά στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας του Άι Γιάννη, δίπλα στον καλό του φίλο και μεγάλο Ρεθεμνιώτη Παντελή Πρεβελάκη, για να αγναντεύει από εκεί το Ρέθυμνο που τόσο αγαπούσε.

Είναι κάτι που περιμένουμε ως οικογένεια, κάποτε να γίνει πραγματικότητα.

Τελειώνοντας αξίζουν ιδιαίτερα συγχαρητήρια στην αντιδήμαρχο και αντιπρόεδρο της ΚΕΔΗΡ κυρία Πέπη Μπριλιράκη, στην πρόεδρο του Συνδέσμου Φιλολόγων Ρεθύμνου και καθηγήτρια του Πειραματικού Λυκείου κυρία Ειρήνη Βογιατζή και την καθηγήτρια κυρία Καλλιόπη Κωτσάκη, καθώς και σε αυτούς που έχουν αρθρογραφήσει αφιερώνοντας πολύ χρόνο και προσπάθεια, προκειμένου να καταστεί δυνατή η έντυπη έκδοση-αφιέρωμα, αλλά και να πραγματοποιηθεί η σημερινή εκδήλωση.

Μια εξαιρετική συνέχεια

Ακολούθησε η παρουσίαση του εντύπου με εισηγήσεις της καθηγήτριας κυρίας Καλλιόπης Κωτσάκη, που αναφέρθηκε δεξιοτεχνικά και με επιστημονική πληρότητα στη μελοποιημένη ποίηση του Νίκου Μαμαγκάκη και τη διδακτική του λογοτεχνικού λόγου, ενώ η κυρία Αναστασία Φρυγανιάκη, που είχε στενή συνεργασία με το μεγάλο συνθέτη και μέσα από το έργο της «Το συναξάρι της Ιωνίας», αναφέρθηκε στον άνθρωπο Νίκο Μαμαγκάκη και στον εμπνευσμένο δημιουργό, που αποτελεί μια ξεχωριστή δημιουργική παρουσία στην παγκόσμια μουσική σκηνή, γοητεύοντας όπως πάντα το ακροατήριό της.

Από τις ωραίες στιγμές της εκδήλωσης ήταν η συμμετοχή μαθητών του Μουσικού Σχολείου, που έκαναν αίσθηση, αποδεικνύοντας το υψηλό επίπεδο σπουδών, που χαρακτηρίζει το σχολείο, χάρις στους λαμπρούς εκπαιδευτικούς που το πλαισιώνουν όπως ο διευθυντής κ. Σπύρος Ραπτάκης, η υπεύθυνη του Ομίλου Μουσικής και Θεατρικής Παιδείας κα Κασσάνδρα Μπεϊκιάκη φιλόλογος, η κυρία Γωγώ Αμοιρίδου, ο κ. Δημήτρης Ταμπάλης κ.ά.

Οι νεαρές μαθήτριες Ελένη Τρουλινού, Δανάη Περδικάκη και Κατερίνα Παπαδογιάννη κατέκτησαν το ακροατήριο με την υπέροχη φωνή τους διανθίζοντας το πρόγραμμα με τραγούδια του μεγάλου συνθέτη που έγιναν διαχρονικές επιτυχίες. Οι χαριτωμένες ερμηνεύτριες διακρίθηκαν και για τη σκηνητική τους χάρη τραγουδώντας και καταχειροκροτήθηκαν επάξια.

Ένα μοναδικό σύνολο

Εξαιρετική ήταν και η παρουσία του συνόλου κιθάρας Μουσικού Σχολείου, που αποτελούν οι **Μαρία Διγενάκη, Θεodώρα Καραγκιασούροβα, Αναστασία Καλογερά, Ζαχαρένια Λιάπη, Μαρία Μυλωνά, Αγγελική Παττακού και Ιωάννα Χατζηκωνσταντίνου**, που ερμήνευσαν με ιδιαίτερη δεξιότητα αποσπάσματα από έργα του Νίκου Μαμαγκάκη από τα πιο απαιτητικά σε εκτέλεση, διασκευασμένα από τη Γωγώ Αμοιρίδου και τον Δημήτρη Ταμπάλη.

Όπως τόνισε και ο δήμαρχος κ. Γιώργος Μαρινάκης, από τις πλέον αξιοπρόσεκτες εισηγήσεις που κοσμούν το έντυπο, είναι αυτή του γνωστού μας μουσικοσυνθέτη κ. **Μπάμπη Πραματευτάκη**, που αναφέρεται με συγκίνηση στο συνάδελφό του δημιουργό, ανακαλώντας μνήμες από τα παιδικά τους χρόνια.

Η εκδήλωση είχε όλα τα στοιχεία μιας επιτυχημένης παρουσίασης και αξίζουν συγχαρητήρια στους διοργανωτές.